

Eksamensopgave cand.merc. og cand.merc.aud. vintereksamen 2006/2007

3 timer

Aktieselskabet *Det gode brød A/S* blev stiftet i 1995 af bagermester Kringle. Formålet var at producere godt brød efter gode danske håndværkstraditioner. Selskabet blev stiftet med en aktiekapital på 1 mio. kr., og aktionærene var ud over Kringle, hans kone Betty og hans to bagersvende, Ditte Dej og Carl Crémé. Kringle tegnede 50 % af aktierne, Betty tegnede 20 % og Ditte Dej og Carl tegnede hver 15 %. Selskabets bestyrelse bestod af Kringle, Ditte og Carl med Carl som bestyrelsesformand.

For at sikre kontrollen med selskabet var der i vedtægterne en bestemmelse, hvorefter bestyrelsen skulle samtykke til et aktiesalg. Vedtægternes § 8 havde følgende ordlyd:

”Forud for ethvert aktiesalg skal selskabet give sit samtykke. Kan selskabet ikke give sit samtykke til salg til den foreslåede køber, skal de øvrige aktionærer tilbydes at købe den pågældende aktiepost.”

1. Hvem skal i medfør af vedtægterne træffe beslutning om, hvorvidt der kan meddeles samtykke?

Jf. AL § 20, stk. 2 er det bestyrelsen, med mindre vedtægterne bestemmer andet.

I efteråret 2005 blev Kringle og Betty skilt. Umiddelbart herefter kontaktede Betty Kringle for at sælge sin aktiepost. Hun ønskede at sælge til sin gode ven gennem mange år, Frede Frisk, og hun sendte derfor en anmodning til selskabet om samtykke til salget. Kringle ønskede imidlertid ikke, at Frede skulle have mulighed for at købe aktierne. Delvist fordi han mente, at Frede ”var på Bettys” side og derfor måske ikke som aktionær ville varetage selskabets interesse, delvist fordi han øjnede chancen for selv at forøge sin aktiepost i selskabet.

2. Kan selskabet med den af Kringle givne begrundelse nægte at give samtykke til salget til Frede?

- *Et forholdsvist svært spørgsmål, da AL § 20, ikke giver angiver efter hvilke retningslinier samtykke kan nægtes. Krüger nævner (s. 189), at bestyrelsen må vurdere spørgsmålet ud fra hensynet til selskabets tarv, dette bør de studerende opfatte således, at bestyrelsen skal varetage selskabets interesser, og der er ikke noget, der tyder på, at selskabets interesser er i*

fare, såfremt Frede bliver aktionær. For det første har han som aktionær ikke har en loyalitetsforpligtelse over selskabet, og for det andet er det en mindre aktiepost, han erhverver, hvorved han ikke får bestemmende indflydelse i selskabet. Krüger nævner dog primært klare tilfælde som chikanøse afvisninger, hvorfor der vil blive lagt stor vægt på, hvorledes de studerendes har argumenteret for deres svar.

Uanset din forudgående besvarelse, skal du lægge til grund, at Frede er indtrådt som aktionær i selskabet.

Det gik efterhånden rigtig godt for *Det gode brød*, som var vokset fra at være ganske få medarbejdere til at have 50 ansatte. I foråret 2006 var Gitte Gumle og Benny Bager derfor trådt ind i bestyrelsen som medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer. Carl Cremé sad stadig i bestyrelsen, men havde tillige startet sin egen virksomhed med salg af produktionsudstyr til bagerier. Ditte Dej var fratruddet sin stilling og sin plads i bestyrelsen, så nu bestod bestyrelsen af Gitte, Benny, Kringle, Carl og to eksterne medlemmer Klaus Kage og Mads Mel. Endvidere havde selskabet netop stiftet et datterselskab, *Den dejlige kage ApS*, som skulle producere primært skærekager. *Det gode brød* ejede *Den dejlige kage* 100 %.

På et bestyrelsesmøde i juni 2006 havde man særligt to punkter på dagsordenen. For det første overvejede man at skabe grobund for yderligere vækst i *Det gode brød* ved at knytte medarbejderne tættere til selskabet. Det skulle ske, ved at man tilbød medarbejderne at købe tegningsoptioner i selskabet til en favorabel kurs. Det andet punkt vedrørte forhandlingerne om køb af produktionsudstyr til *Den dejlige kage*, hvor man havde indhentet tilbud fra Carl Cremés selskab, *Bageriet*, og et andet selskab, *Rør godt*.

I relation til spørgsmålet om medarbejdernes køb af tegningsoptioner, påstod Klaus Kage, at Gitte Gumle og Benny Bager var inhabile, fordi de selv ville kunne få en fordel, såfremt forslaget blev vedtaget. Bestyrelsen var endvidere i tvivl, hvorvidt de kunne tage stilling til spørgsmålet, eller om det skulle forelægges generalforsamlingen. Endelig foreslog bagermester Kringle, at selskabet skulle låne medarbejderne pengene til en favorabel rente, så alle medarbejdere fik mulighed for at erhverve de optioner, de fik tilbudt. Det protesterede Mads Mel imod, idet han påstod, at det ville være i strid med reglerne om selvfinansiering, og at det under alle omstændigheder ville umuligt at låne

pengene til Gitte Gumle og Benny Bager, fordi det ville være i strid med forbudet mod aktionærlån.

I relation til spørgsmålet om, hvor man skulle købe produktionsudstyret til *Den dejlige kage*, var bestyrelsen var i tvivl om, hvorvidt Carl Crémé kunne deltage i behandlingen af punktet, således at han fik mulighed for at uddybe det tilbud, *Bageriet* havde afgivet.

På mødet endte man med at udskyde beslutningerne til et nyt møde 14 dage senere, og bagermester Kringle skulle så tage kontakt til selskabets advokat, Lars Lusk, for at få afklaret tvivlsspørgsmålene.

Hvad skal Lars Lusk svare til følgende spørgsmål?

3. Er Gitte Gumle og Benny Bager inhabile, når bestyrelsen skal beslutte, om medarbejderne skal have tilbud om at købe tegningsoptioner i selskabet til favørkurs?

- *De studerende skal diskutere, hvorvidt medarbejderrepræsentanterne generelt er inhabile ved spørgsmål, der vedrører medarbejdere, og komme frem til at det er de ikke. I dette tilfælde er der ikke noget, der taler for, at de vil være inhabile, da der ikke foreligger en betydelig personlig interesse, der kan være i strid med selskabets. PKA s. 298-301 & 335-336*

4. Kan bestyrelsen beslutte selv at lade medarbejderne købe tegningsoptioner til favørkurs?

- *Den studerende skal se, at der er tale om tegning af nye aktier, hvorfor der sker en fravigelse af de eksisterende aktionærers fortegningsret. Denne situation reguleres af AL § 30, stk. 3. Ifølge denne bestemmelse skal beslutningen om fravigelse af fortegningsretten træffes af GF.*

5. Kan selskabet låne pengene til medarbejderne, med henblik på at disse kan udnytte muligheden for at erhverve tegningsoptioner i selskabet?

- *Ja, jf. undtagelse til forbuddet mod selvfinansiering i AL § 115 a, stk. 2. De studerende kender ikke de nærmere økonomiske forhold i selskabet og kan derfor ikke vide, hvorvidt betingelserne for anvendelse af § 115a, stk. 2 er opfyldt. Men de studerende bør alligevel opregne betingelser samt bemærke, at bestemmelsen kun kan anvendes, såfremt der er tale om en generel ordning for medarbejderne*

6. Såfremt det er muligt, kan Gitte Gumle og Benny Bager også deltage i en sådan ordning uanset, at de er medlemmer af bestyrelsen?

- *§ 115a, stk. 2 er en undtagelse til såvel § 115, stk. 1 som stk. 2, og medarbejdere, der tillige er ledelsesmedlemmer, og derfor er omfattet af aktionærlånsforbuddet, vil også kunne deltage i en låneordning i medfør af § 115a, stk. 2*

7. Kan Carl Cremé deltage i behandlingen af spørgsmålet om køb af produktionsudstyr til *Den dejlige kage*?

- *Han vil være inhabil som bestyrelsesmedlem i Det gode brød, men i princippet er der ikke noget i vejen for, at han på mødet uddyber tilbuddet fra Bageriet. At han er inhabil som bestyrelsesmedlem, vil dog medføre, at han hverken vil kunne deltage i de interne diskussioner i bestyrelsen eller vil kunne deltage i afstemningen i bestyrelsen om hvilket selskab, der skal levere produktionsapparatet.*

Da bestyrelsen mødtes 14 dage senere besluttede bestyrelsen midlertidigt at udskyde planerne om at tilbyde medarbejderne tegningsoptioner, fordi det stod klart, at *Det gode brød* for at kunne klare den stigende konkurrence var nødt til at foretage en omfattende udbygning af produktionen. Når dette var på plads, ville man igen overveje tegningsoptioner til medarbejderne. Bestyrelsen besluttede derfor at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling med henblik på at gennemføre en kapitalforhøjelse. Aktiekapitalen blev foreslået forhøjet fra 1 mio. kr. til 2,5 mio. kr.

8. Med hvilket flertal skal kapitalforhøjelsen vedtages?

- *Såfremt der ikke gør sig særlige forhold gældende, hvad der ikke oplyses om, skal en kapitalforhøjelse vedtages med § 78 flertal*

Det generede bagemester Kringle lidt, at han nu skulle opgive kontrollen med sit "livsværk", og han overvejede derfor at foreslå, at de nye aktier, som skulle tegnes som følge af kapitalforhøjelsen, skulle have mindre stemmevægt, end den stemmevægt der var tillagt de aktier, som den nuværende kreds af aktionærer besad.

9. Med hvilket flertal skal kapitalforhøjelsen vedtages, såfremt man ønsker at kapitalforhøjelsen skal tegnes i en ny aktieklasser, hvor de nye aktier skal

have en stemmewægt, der svarer til 1/10 af de oprindelige aktiers stemmewægt?

- *Det gør ingen forskel. Beslutningen skal stadig træffes med 2/3 flertal, jf. AL § 78.*

10. Kan *Den dejlige kage ApS* tegne en del af kapitalforhøjelsen?

- *Jf. ApL § 51 må et anpartsselskab ikke tegne aktier i et moderselskab til dette.*